

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.

Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Asociațiunile la muncă.

(s. s.) Nu este o idee, nu este o lozincă titlul acestor șire, ci este un fapt, este o realitate.

În coloanele revistei noastre nu odată s'a discutat importanța și rolul „*Asociațiunii transilvane pentru cultura poporului român*“, din Sibiu dându-se expresiune atât nădejdlor cât și — uneori — nemulțumirii obștești, așa cum am putut-o noi cunoaște și aprecia, asupra activității acelei societăți culturale, activitate când îmbucurătoare când puțin spornică, în trecut...

Astăzi, ajunși să vedem ziua bună, care s'a întrevăzut, în vremea sa, de dimineată... suntem în plăcuta situație de a constata o muncă osiduă, cu rezultate pozitive și o îndrumare conștientă a *Asociațiunii transilvane pentru cultura poporului român*, pentru înaintarea poporului nostru, a culturai și științei românești.

Să fim bine înțeleși, vom preciza, vom lămurii aceste afirmațiuni ale noastre.

Nu este chemată *Asociațiunea* să fie — centru al culturai românești, o academie, cum e cea din București, în care are să se concentreze elita intelectuală a neamului nostru de pretutindeni, — așa e întocmit așezământul »Academiei Române« —, ci e chemată *Asociațiunea* noastră, să dezvoalte, pe terenul cultural, activitate, pe care este în măsură de a împlini și îi stă mai mult în putință decât ori-cărei alte instituții românești, să o facă.

În această ordine de idei, — a se cerceta și studia tot ce se refereste la trecutul și starea actuală a poporului nostru din Ungaria, cade în competența sa. Și în această direcțiune, actuala conducere centrală s'a dovedit a fi la locul său și la înălțimea chemării sale.

Nu va mai veni comitetul executiv la adunarea generală anuală cu rapoarte de statistică... literară, ci, după cum se cunoaște, din activitatea *Asociațiunii*, referată în secțiuni în zilele trecute — și, un semn de europenizare, dată și publicității — gestiunea de acuma acestei societăți culturale dovedește o muncă serioasă a secțiunilor și serioase îndatoriri cari s'au impus și s'au inaugurat în secțiuni.

Tipărirea unui dicționar al tuturor localităților din țară, cu numele lor — este una — în limbile în cari se folosesc, arătându-se în special, acolo unde se găsește, proporția numerică a elementului românesc, în raport cu celelalte neamuri. Va fi acesta și un îndreptar și un studiu statistic de importanță pentru studiile viitoare și pentru remediarea unor încercări de a ascunde adevărul.

Se va aduna materialul relativ la trecutul comunelor, ținuturilor, locurilor românești, la numele lor, tradițiile și legendele, cari se leagă de dănsule, — ca să ajungem să știm cine am fost odinioară și cine o să fim iar odată...

Conferențe se vor face și se fac în popor, pentru răspândirea cunoștințelor de trebuință și stărpirea păcatelor și greșelilor aducătoare de pacoste pe capul oamenilor neștiutori.

În acest chip și cu astfel de mijloace, cu ajutorul ziarelor, cărților, conferențelor și reprezentărilor cu Schiopticoane, — cu conlucrarea tuturor celor buni, trimiși și aflați de *Asociațiune* dintre cărturarii noștri, se va face răspândirea cunoștințelor de trebuință, a luminei și culturai, — se vor aduna comorile ascunse și neprețuite ale trecutului nostru...

Iată rostul și rolul *Asociațiunii pentru cultura poporului român*, care a apucat pe mâni destoinice, harnice, care s'a pornit pe o muncă mare, munca mare a luminării și oțelirii poporului nostru, prin lumină, cultul trecutului și cunoașterea greului și a prețului vieții, a vieții pământeste și a sufletului românesc.

Prezentându-se în această lumină munca începută de *Asociațiunea transilvană pentru cultura poporului român*, suntem în plăcuta poziție de a anunța și nouă pornire pentru punerea în lucrare a *Asociațiunii aradane*.

Comitetul asociațiunii aradane a convocat adunarea generală a *Asociațiunii aradane* pe 29 Iulie (11 August), care va fi chemată să reconstruiască comitetul și biroul și să dea asociațiunii nouă viață spre a merge *mână în mână cu Asociațiunea transilvană*.

Când anunțăm aceasta pornire în jurul asociațiunii aradane, apelăm la preoțimea, învățătoria și peste tot la intelectualii noștri de a grăbi, cei vechi cu renoirea obligamentului de

membri, iar cei noi cu înscrierea de membri. Sunt multe, foarte multe de făcut pe teritoriul asociațiunii aradane, pentru prosperarea noastră culturală în școala vieții.

Biș dat qui cito dat.

Unde-i secerișul moral?

— Catehizările —

În anii trecuți toate revistele diecezane din mitropolia noastră erau pline de chestiunea catehizării: văzând, adevă, factorii noștri puși în fruntea instrucțiunilor, că turma credincioasă murmură după hrană și aflând apoi că să răresc firele religioase, s'a aflat cu cale a obliga preoțimea să catehizeze pe toți școlarii de legea noastră, fie aceia la orișice școală înscriși. Revoluțiunile sinoadelor eparhiale în acest senz n'au putut fi primite ca noutăți, ci numai ca rânduieli desgropate, neglijate de autoritățile noastre bisericești prea mult și uitate de păstorii sufletești plasați la sate și mai la fel, cu toate că ostenele catehizării dau la vremea sa seceriș, moral îmbucurător, prin ce să asigure bunăstarea credincioșilor.

Chestiunea catehizării, desgropată odată și purtată cu însuflețire pe coloanele revistelor, la toată întâmplarea a adus mare folos, căci s'a pornit ideia încâtva; a prins colț de viață la un preot ici și la altul mai dincolo; în general, se poate face amintire de progres, dar ca la toate lucrurile, așa și aici ne putem opri la o mulțime de cazuri tipice de neglijență.

O seamă de preoți adică au încercat să poarte greutatea catehizațiunii în vremea când ordinațiunile erau proaspete, dar apoi văzând că odată nu pot ținea prelegeri pentru o treabă, altădată le displace purtarea învățătorului, mai apoi se ivește vr'un pretext, care trebuie să fie trecut în rubrica celor ce să cred, — urmarea firească de aici ce-a fost alta, decât că greutatea amintită s'a coborât iarăși pe umerii bieteii învățătorimi.

Și toate aceste lucruri oare cum de se'ntorc iarăși la movila de unde au pornit? Așa — cred eu că preoțimea noastră a fost lăsată să-și mărginească munca pastorală tot cu trebi de alte rosturi; toți își vedeau de chiverniseli proprii ori își împleteceau vremea uneori cu afaceri fără boabă de chiverniseală. Nau prea avut preoții noștri obiceiul să țină vremea cu ocupațiuni culturale-științifice și așa când a trimis bunul Dumnezeu rânduială să se catehizeze școlarii, aproape la toți a mers cu greu, fără curaj, de sălă putem zice până la dusu de spate. Cât a fost sporul și cât este în cazuri la fel întâmplare e de prisos al pune la cântare, căci greutatea aceuia o poate ști fiecine dela sine.

Legea Apponyi-ană a schimbat acum și situația. Ni-se impune dar datoria a ne ocupa cu eventualitățile ce pot obveni în viața școalelor noastre elementare, între cari din primul rând cu catehizările pe cari nu le putem lăsa la discrețiunea singuraticilor. Un glas ne

resună: *preoților chemați pruncii la voi și îi învățați istoria neamului căci de nu: pierim.* Însămnătatea acestor cuvinte o poate pătrunde — cred — tot omul de bine. Apostolatul ușor, sablonatic de pân'aci să fie schimbat în o mișcare însuflețită și în o păznicie de vestalină pentru ocrotirea *sicriului legii* noastre!, și aceasta mișcare se cere așa dela moșneag cași dela cel hirotonit numai eri, căci sufletele tuturor vor fi răspunzătoare pentru pierderile ce vor urmă.

Câte lucruri întoarse nu mai produce lumea! Clerul altor neamuri nu hezită a se coborâ în rărunchii pământului să catehizeze, iar noi cești dreptcredincioși facem îndemnări cu tot aparatul judecății pentru a pune corpul nostru preoțesc în pozițiunea să creadă măcar, că catehizațiunea îl privește pe duhovnic în întregime. Și acest lucru trebuie la noi discutat! Câtă ironie — să faci pe un tată să creadă că e dator să-și îmbrace copiii și să-i provadă că hrană.

* * *

În discuția anilor trecuți cași atunci când omul zidește, mai înainte de a se prinde de lucru câștigă materialul necesar, așa și la noi s'a răsfirat mărunț chestiunea catehizării, unul ne-a aflat nepregătiți b. o., altul a zis n'avem cărți corespunzătoare pentru a catehiza al treilea a dificultat modul de predare și a invocat dovezi pentru a-și trece la întâetate metoda sa. În vremea de azi, ce privește aceasta afacere, precum atunci, când arde o casă, nimeni nu ține vremea cu chipuri, ci aleargă să stângă, așa cred eu și astăzi în general măsurat lucrul, cea mai scurtă cale-i a susține gândul: toți preoții să catehizeze cum pot și cum le ajută Dumnezeu, dar să ne lase școlarii fără merinde sufletească niciodată. — Eliade Rădulescu la începutul veacului ce trecu, văzând cum ne copleșese alții cu scrisul lor, în vreme ce ai noștri ori nu îndrăsnesc ori privesc la lună, a strigat tinerimii: „scrieți băeți oricum, numai scrieți!“, un îndemn la fel ne cere și noauă vremea. Asta o spun cum zisei mai sus, în liniamente largi numai, dar în special mă opresc și eu la o constatare după câțiva ani de experiență.

A catehiza nu-i lucru ușor, dar nici așa de greu ca să-ți pierzi curajul și paciența. — Preoțimea noastră bătrână catehiza în biserică, firește nu cu metoda învățatului cutare, nu cu știința, ci cu duhul evangelic, din acea sfințenie ce-o avea păstorul sufletească înaintea credincioșilor săi, trecură și în inimile celor cel ascultau. Acest lucru s'a putut atunci și se va putea face și azi, dacă va cere trebuința, se vor putea adec și la noi ține în biserică prelegeri despre moralitate, — dar manuale de școală ne trebuie ca pânea de toate zilele. În șirul discuțiilor pe cărți, părintele Păcățianu a zis că cel mai bun manual de școală e: *însuflețirea curată creștinească*, întradevăr a nimerit-o, căci cu acesta poți face progrese titanice.

Manuale avem foarte puține vreo 10, și și acelea ori învechite ori făcute pentru veacul ce vine. — Din câte cărți avem adevă mai cărspunzătoare am aflat cea de Ludu-Dariu. Dr. Barbu încă a lucrat patru

cărțile pentru trebuințele școlii populare, dar lasă ceva de dorit pentru ușurința școlărilor. Cartea I adecă (Istorie morale-religioase) era cred, eu, cu cale să cuprindă la început toate rugăciunile ușoare ce au să le învețe, ca prelegătorul să nu scoată din zece cărți material. Tot ușurință ar fi fost dacă la finea fiecărei pieze morale s'ar fi făcut un comentariu practic amăsurat modului lor de pricepere. Înșirarea istorioarelor încă ar fi bine, dacă s'ar face mai plastic și în ordinea poruncilor Dumnezeuști. A doua carte, ce cuprinde test. vechiu și nou, fiind a se prelege în cl. III și IV, e după a mea părere cu totul necorespunzătoare și adecă de ce? — Din împrejurarea că textele din sf. Scriptură nu sunt prelucrate, ci sunt puse între semnele citațiunii. Predarea celor două testamente la tot cazul atunci ar fi mai conștie când sar pofti istorisirea întâmplărilor în forma cum sunt scrise în Sriptură, dar acest lucru — vorbind din praxă — e și imposibil al face cu școlarii, dar e și greu; adăugând apoi că citatul îl spun smintit ori întors, cred că-i ceva de abandonat. Judecata în această chestiune mi-o fac din cele experiate; am propus adecă într'o școală Ludu-Dariu, în alta Barbu, și cești din urmă nici cum nu se puteu împrietini cu lecțiunea în felul scris, până ce Ludiștii ziceau cu drag și neîmpedecat. Detrage din progresul școlărilor apoi și împrejurarea că lecțiunile nu sunt compuse cu o parte introducătoare și legătoare cu bucățile anterioare, ci se încep cu vecinicul „și“, care pentru școlari este un motiv de încălceală. Nu sunt apoi nici lecțiunile îndeajuns lărgite, ci se restrâng de multe ori la citatul rece din sf. Scriptură, mai e apoi și aceia că nu se cuprind în cărticică persoane marcate cum e Solomon, Eliseiu etc., tot asta scădere și la test. nou. Cartea III și a IV sunt mai corăspunzătoare după a mea părere, dar lipsa de stil enarativ ușor se simte și în cartea III (ed. II), iar la cartea IV s'ar putea face ușurări limbistice multe.

Fiind vorba despre chestiunea catehizării — m'am oprit și la aceste lucruri, cari le-am spus deși cartea e aprobată din partea celor trei consistoare au aprobat dreptatea spusă, dar pentru trebuințele școlărilor se recer și modalități ușoare, practice de expunere, cari în cărțile amintite sunt prea subțiri. Privind chestiunea din partea că învățătorul, prelegătorul nu folosește cartea decât pentru sine, n'am de zis decât că-i bună, dar e prea pe scurt expusă (înțeleg cartea II și III), iar luând în socoteală că catehisătorul trebuie să le dea și cartea școlărilor, căci la optzeci elevi e de multe feluri memoria iar oarele sunt numai două la săptămână, trebuie să zic că lasă mult de îndreptat.

În fața grijilor ce ni le aduce legea nouă școlară deci nu aflu lucru mai potrivit cași a ne pregăti cu armele necesare pentru străpungerea molohului ce tinde la slăbirea sentimentului nostru religios și național. Și cum cred eu să ne pregătim? Cu preoțime conștie de gravitatea chestiunii, care să-și țină de datorință neadormit să contrabalanseze curentul contrar vederilor bisericeii noastre. Contrabalansarea să se facă la cei

în vrastă prin întâlnirile, cetirile din serile ernei, iar la cei mici prin catehizările regulate, presărate cu tot ce este folositor spre păstrarea credinței noastre. Aici apoi se ivește și datorința Ven. Consistor de a însărcina pe un om cu carte să compună trebuincioasele manuale de școală spre a putea înlesni întregii preoțimi ținerea prelegerilor din religiune, căci acest resort are în viitor să suplinească școala noastră confesională cu întreg caracterul ei național. -- Catehizările noastre, vremea cere, să nu mai fie un ce fără rost, ci praznic, unde preotul să între îmbrăcat ca și la s. liturgie în haina sa preoțească având acolo să îndeplinească cel mai sfânt apostolat muncind cu râvnă spre creșterea oastei credincioase de mâne. Început acest lucru cu bună credință și continuat cu diligență în tot anul vom putea zice că ni-s'a mărit secerișul moral, care în măsura ce se va urcă, în aceea se va potență și întărirea sf. biserici.

Seceriș moral se face și azi la noi, dar nu e destul secerișul sec, ci prin catehizare nu numai trebuie să se umplă, ci și să se încălzească sufletul școlărilor și ce poate oare încălzi mai bine cași o pildă ori asemănare spusă în graiul ce li-se cuvine.

Să punem deci gând cu toții, ca secerișul moral din an în an să fie mai îmbelșugat, în care muncă e de lipsă să ne ajute superioritățile noastre bisericești, găsind armele, manualele corespunzătoare: —

Dat în F.-Oșorheiu, la 10 Iunie st. n. 1907.

Petru Popa
paroh.

Nr. 430,907.

Circular

cătră P. T. membri ordinari și adhoc al sinodului protopopesc din tractul Buteni.

Pe baza însărcinării Venerabilului Consistor diecezan gr. or. român din Arad, dtto 21 Iunie (3 Iulie) 1907, Nr. 3041/907, în consonanță cu §§-ii 42 și 51 din »Statutul-Organic« precum și cu §-ul 15 din »Regulamentul pentru procedura la alegerea de protoprezviter« prin aceasta convoc sinodul protopopesc electoral al tractului Buteni, pe Luni în 30 Iulie (12 August) 1907, la 9 ore a. m. în sf. biserică ort. rom. din Buteni.

Obiectul sinodului va fi alegerea de protoprezviter tractual.

Notificându-ți aceasta convocare P. T. D.-T. ca și membru al sinodului protoprezviteral electoral din tractul Buteni, am onoare a Te invita să participi la acel sinod, spre a-Ți validită dreptul constituțional.

Sinodului ți va premerge s. liturgie cu chemarea Duhului Sfânt.

Buteni, la 11/24 Iulie 1907.

Ioan Georgia,
pprezviter comisar consistorial.

CRONICA.

„Asociațiunea pentru cultura poporului rom.“ în ședințele ținute de secțiunile sale, pentru pregătirea adunării generale anuale, au adus și următoarele concluze:

Se aleg, membri corespondenți în secțiunea istorică, d-nii Sever Secula profesor în Arad și Căpitan Marțian din Năsăud. Cea mai bună lucrare prezentată la premiu, s'a premiat cu 300 cor. „Dela țară“ de I. Agârbiceanu și tot cu 300 cor. „Ramuri“ de Z. Bârsan iar pentru bibliotecile populare s'au cumpărat din cărțile d-lor Silvestru Moldovan și I. Groșorean.

Necrolog. Cu adânc regret anunțăm cumplita nenorocire ce a isbit pe profesorul nostru dl I. Costa prin moartea iubitei sale soții, răposate subit, lăsând în adâncă jale pe nemângăiatul soț și două orfane.

Meseriașii noștri. După ani de stagnare, din cauza puținului interes din partea inteligenței, meseriașii noștri din Arad, mai mult din propria lor inițiativă s'au întrunit din nou și au constituit un cor, pe care îl va conduce tot bătrânul și meritosul Nicolae Ștefu, învățător cu frumos trecut pe terenul muzical popular românesc. Președinte al corului e Iustin Olariu. Se vede că „Asociațiunea Națională Aradană“ nu mai mișcă, și toate pornirile bune trebuie să crească peste dânsa?

Ordinațiune a ministrului de interne. Ministrul de interne Andrassy a dat zilele acestea o ordinațiune referitoare la legitimarea copiilor născuți din concubinate, cari mai târziu au fost schimbate în căsătorii legitime. Ministrul ordonează, că copii născuți din pat nelegiuit, au să poarte numai numele mamei, chiar și dacă părinții vor pași mai târziu la căsătorie legală.

Modificarea în legea dărilor. Ministrul de finanțe Wekerle a prezentat dietei un proiect de lege, prin care cei cari plătesc dare fundamentală dela 10 cor. în jos, sunt scutiți de dare de câștig clasa II., cei cu dare fundamentală dela 10 40 cor., plătesc numai 2 cor. dare de câștig clasa II., iar cei cu dare fundamentală dela 40 cor. în sus plătesc 4—6—8 cor dare de câștig clasa II.

Nr. 3769/1907.

Aviz!

Stipendiștii fundațiilor diecezane, administrate de acest Consistoriu, sunt provocați prin aceasta a-și subșterne aici până la 18/31 Iulie, a. c, testimoniile în original, ori în copii legalizate la oficiul protopopesc concernent, despre rezultatul studiului în cursul anului școlar expirat.

Tot atunci să arate fiecare stipendist, din care fundațiune a fost împărțit de stipendiu?

Să atrage atențiunea tuturor stipendiștilor asupra împrejurării, că nesubșternerea testimoniului din vreme, se va socoti ca renunțare la stipendiu, sau că obținând rezultat nesuficient, nu mai reflectează la stipendiul avut.

Arad, la 22 Iunie v. 1907.

Consistorul eparhial din Arad.

Nr. 2725/1907.

Aviz!

Candidații de învățători, cari nu s'ar alege în decursul timpului în careva stațiune învățăto-rească și ar dori aplicațiune, au să se adreseze Consistorului eparhial; dar numai în scris, între 5/18 și 15/28 August, a. c, fără a se mai expune la spese zadarnice călătorind pe aici.

Reflectanții au a-și trimite în copie testimoniul de cvalificațiune.

Arad, la 19 Iunie v. 1907.

Consistorul eparhial gr. ort. rom.
din Arad.

Nr. 3770/1907.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința publică, cumcă petițiunile de primire în institutul pedagogic ort. rom. din Arad pe anul școlar 1907/8 au să fie înaintate la adresa Consistorului, cel mult până la 1/14 August. instruite cu:

1. Atestat de botez;
2. Testimoniu despre absolvirea alor 4 clase medii;
3. Atestatul de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat de protoprezviterul concernent;
4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea corporală;
5. Petițiunile pentru primire gratuită în alumnii, de pe teritorul districtului Consistorului din Arad să se adreseze acestui Consistoriu, iar de pe teritorul districtului Consistorului din Oradea-mare la adresa aceluia. La aceste petițiuni se vor alătură și certificate dela antistia comunală, în cari să se cuprindă date amănunțite despre starea materială a părinților petentului.

Aceste atestare vor fi semnate și de oficiul parohial al locului.

Despre primire, ori neprimire reflectanții vor fi avizați acasă.

Arad, la 22 Iunie v. 1907.

Consistorul eparhial gr. ort. rom.
din Arad.

Nr. 3781/1907.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs, cu termin de 6/19 August a. c., pentru conferirea unui stipendiu de 252 cor. devenind vacant din fundațiunea Simeon-Iosif-Popovici-Paffy.

Îndreptățiți la acest stipendiu sunt descendenții familiei Popa din Buteni, ori membrii din familia cutărui preot de acolo, care concurent ar studia bine, la vre-o școală elementară, civilă ori gimnazială din patrie.

Concurenții la acest stipendiu au să adnezeze la petițiune :

a) extras de botez, că e născut român gr. or. iar extrasul să fie provăzut cu clauzula parohului local, că concurentul și de prezent aparține bisericii române gr. orientale;

b) Justificarea descendenței din familia Popa, sau că e fiu de preot din Buteni;

c) Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive, despre starea materială a părinților concernentului, cât și despre a însuși concernentului;

Acest atestat să fie confirmat și prin clauzula și subscrierea parohului local;

d) Certificat medical despre starea sanitară a concernentului;

e) Certificat de moralitate dela parohul local;

f) Testimoniu școlar despre ultimul an de studiu și indicarea locului, și a școlii unde vrea să-și urmeze studiile;

Petițiunile, cari nu vor întruni condițiunile de mai sus, ori vor sosi după terminul de concurs, nu se vor lua în conziderare.

Fiecare concurent să arate locul și poșta ultimă, unde să i-să trimită rezoluțiunea consistorială.

Arad, la 22 Iunie, v. 1907.

*Consistorul eparhial gr. ort. rom.
din Arad.*

Nr 3768/1907.

Concurs.

Prin aceasta să publică concurs, *cu terminul de 6/19 August*, pentru conferirea stipendiilor din *fundatiunea Teodor Papp*, cari vor deveni vacante până la terminul de concurs.

Îndreptățiți la aceste stipendii sunt, conform literilor fundamentale :

a) rudeniile fundatorului,

b) tinerii români ortodocși din Giula,

c) în lipsa petenților înrudiți cu fundatorul ori a născuților în Giula, urmează îndreptățirea tinerilor români ortodocși din întreaga dieceză a Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului român gr. or. din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate :

1. Extras din matricula botezaților provăzut cu clăuzula parohului local, că de prezent aparține bisericii române greco-orientale;

2. Rudeniile mai au să adnezeze și informațiune familiară;

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea

materială a părinților concernentului, precum și despre a concernentului; (*atestat de paupertate au să producă și rudeniile dacă reflectează la stipendiu*);

4. Testimoniul de anul școlar 1906/7, iar universitarii — despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut;

5. Certificat medical despre starea sanitară a petentului;

6. Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde, în ce calitate a petrecut și ce purtare a avut?

7. Concurentul va avea să arate specialitatea la care, și locul unde voește să urmeze studiile, precum și aceea dacă are alt stipendiu.

8. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate, ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

Fiecare concurent are să indice locul și poșta ultimă, unde se i-să trimită rezoluțiunea Consistorului.

Arad, la 22 Iunie, v. 1907.

*Consistorul eparhial gr. ort. rom.
din Arad.*

Nr 3779/1907.

Anunț școlar

Se aduce la cunoștință celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul teologic ortodox român din Arad, pe anul școlar 1907/8, au să fie înaintate la adresa Consistoriului gr. ort. român din Arad, cel mult până în 1/14 August, 1907 instruite cu :

1. Atestat de botez.

2. Testimoniu despre ultima frecvențațiune școlară, prin care să dovedească că are pregătirea recerută prin Regulamentul pentru parohii.

3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul concernent.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Petițiunile să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestate de paupertate.

Arad, la 26 Iunie (9 Iulie) 1907.

*Consistorul diecezan gr. ort. rom.
din Arad.*

Nr. 3821/1907.

Anunț școlar.

Școala civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștință Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1907/8 se vor efeptui în zilele de 20—25 August (2 7 Septemvrie st. n.) a. c. la Consistorul gr. or. român din Arad.

Părinții vor proceda însă corect, dacă fie în scris, fie în persoană, își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere tot Consistorului gr. or. rom. din Arad.

Taxa pentru internat este: 400 cor. pe anul întreg școlar, care sumă este a se plăti *anticipativ* în trei rate treilunare de câte 133 cor. 33 fil. la Administrațiunea cassei Consistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea prescrisă pentru clasele I—IV civile, educațiunea religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar Duminica și în sărbători 3—4 plese), *ușină* (cafea cu lapte) și *cină* (două plese).

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medic (pe an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicament.

Pentru *instrucțiua la pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la prima înscriere 6 cor. ca *taxă de înscriere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru *biblioteca școlară*.

Elevele externe vor plăti *didactru* 60 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în trei rate egale de câte 20 cor.

Acele eleve, cari după absolvarea școalei doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, croit, cusut, muzică, pictură ș. a. vor fi primite ca eleve benevole cu taxa celor regulare.

În *clasa I civilă* se primesc eleve, cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În *celelalte clase* se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc în clasa a II-a civilă pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru primadată la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: *extras* de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (madraț), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 2 cărpe pentru șters lucrul, perie de cap, de dinți și de haine, peapăn și foarfeci, haină de port și 4—6 sorțe, 1 palton (haină de iarnă) și 2 părechi de ghete.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă îndată dela începerea anului școlar are să fie provăzută cu manualele și recvizitele de învățământ, respective cu recvizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformeii, care va fi modestă, se vor lua dispozițiuni ulterioare.

Prelegerile se vor începe nesmintit în 27 August (9 Septevre st. n.) și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Deslușiri mai amănunțite se pot cere dela Consistoriu.

Arad, 27 Iunie (10 Iulie) 1907.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

Aviz!

Părinților și tuturor, cari vor să-și așeze băieții pe anul școl. 1907/8 în *Internatul rom. gr. ort. diecezan din Beiuș*.

Suseperile elevilor în Internatul român gr. ort. diecezan din Beiuș pe anul școl. 1907/8, cari vor frecventă gimnaziul din loc, se vor face pe lângă petițiune înaintată către Senatul internatului la adresa subscrisului cel mult până la 15 August n. 1907, cu ajustamentele următoare: testimoniu școlar din anul trecut și atestat medical, cumcă petentul este deplin sănătos. Taxa de întreținere 300 cor. la an, este a se solvi anticipative în 4 rate egale de câte 75 cor, plus 4 bani. Pentru această taxă elevii vor primi proviziune întreagă, vipt, luminat, încălzit, spălat, scaldă și instrucțiune în studii. Deodată cu înscrierea fiecare elev va solvi 10 cor, pentru medic, medicini, folosirea mobilierului și recvizitelor. Fiecare elev va avea să aducă cu sine: vestmintele necesarii, din albituri $\frac{1}{2}$ duzină, vestminte de pat cu 2 schimburi, perii de cap, dinți și ghete. Elevii se primesc numai până la număr stipulat, prin urmare cel ce în decursul anului va părăsi internatul fără motiv acceptabil, va desdauna institutul cu câte 10 coroane pentru fiecare lună restantă din anul școlar.

Elevii, cari au fost anul trecut așezati aici, de vor să se reîntoarcă, să insinue subscrisului până la termenul fixat.

Beiuș, la 1/14 Iuliu 1907, din ședința Senatului Internatului.

Victor Fildan,
rector catihet rom. ortodox.

Internatul de băieți român greco-oriental din Beluș.

Publicare de concurs.

Pentru ocuparea postului de prefect lângă elevii din Internatul român gr. ort. diecezan din Beiuș se escrie concurs până în ziua de 15 August n. 1907.

Salarul împreunat cu acest post este pe lângă proviziunea întreagă în internat: vipt, luminat, încălzit, serviciu și locuință mobilată, în bani: 300 cor.

Recurenții au să producă:

- 1) Testimoniu de maturitate,
- 2) Absolutor teologic sau
- 3) Absolutor dela vr'o academie,
- 4) Alte documente pe cari își pot sprijini rugarea.

Beiuș (Belényes), la 1/14 Iulie 1907.

Senatul Internatului gr. or. rom. diecezan
din Beiuș.

Nr 3585/1907.

Consemnarea

manualelor obligate pentru întrebuințare, în școalele populare confesionale din dieceza Aradului, pentru anul școlar 1907/8.

1. *Istorie mare morale* de Dr. Petru Barbu ediț. III. 30 fil.
2. " *biblice* " " " " " " VII. 30 "
3. " " " *Nicolae Crișmariu* " I. 40 "
4. " *bisericești* de Dr. Petru Barbu ediția V . 30 "
5. *Catehism* de Dr. Petru Barbu ediția V . 40 "
6. *Abc-dar* carte de citire de Iosif Moldovan și consoții ediția VI . 40 "
7. *Abc-dar* scris pe baza metodei sunetelor vii de Iuliu Vuia ediția II . 40 "
8. *Abc-dar* scris pe baza metodei cuvintelor normale de Iuliu Vuia ediția I . 40 "
9. *Instrucțiune* pentru Abc-darul după metoda sunetelor vii de I. Vuia . 80 "
10. *Carte de citire* pentru clasa a doua de I. Vuia ediția I . 36 "
11. *A doua carte de citire* de Iosif Moldovan și consoții ediția IV . 40 fil.
12. *A treia carte de citire* de Iosif Moldovan și consoții ediția I . 60 "
13. *A patra carte de citire* de Iosif Moldovan și consoții ediția I . 60 "
14. *Carte de citire* pentru clasele 3—4 de Iuliu Vuia ediția I . 50 "
15. *Carte de citire* pentru clasele 5—6 de Iuliu Vuia ediția I . 60 "
16. *Carte de citire* pentru clasele 5—6 de Iosif Moldovan și consoții ediția I . 1 —
17. *Curs practic de limba română* de Iuliu Vuia ediția II . 60 "
18. *Gramatica română* de I. Groșorean ediț. I. 40 "
19. *Curs practic de Istoria literaturii române* de Iosif Stanca ediția I . 40 "
20. *Exerciții intuitive* române-maghiare de Ioan Vancu ediția I . 40 "
21. *Curs practic de limba maghiară* pentru clasele 1—3 ediția II . 50 "
22. *Curs practic de limba maghiară* pentru clasele 4—6 ediția II . 50 "
23. *Limba maghiară* de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan partea I ediția II . 50 "
24. *Limba maghiară* de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan partea II ediția I . 50 "
25. *Curs practic de Aritmetică* pentru clasele 2, 3, 4 de I. Vuia ediț. I . 60 "
26. *Curs practic de Aritmetică* pentru clasele 5—6 de I. Vuia ediția I . 36 "
27. *Geografia și Constituția* pentru clasele 3, 4, 5, 6 de R. Vuia ediția II . 60 "
28. *Geografia ungariei* de I. Stanca ediția I . 30 "
29. *Geografia comitatului Arad* de D. Medrea ediția I . 70 "
30. *Istoria ungariei* de Iuliu Vuia ediția I . 40 "
31. *Istoria naturală* de Iuliu Vuia ediția I . 60 "
32. *Istoria naturală* de Ioan Tuducescu ed. IX. 40 "
33. *Economia rațională* de I. Vuia ediția I . 56 "
34. *Curs practic de Fizică și chemie* de I. Vuia ediția I . 50 "
35. *Din liturgica bisericii ortodoxe române* . 60 "
36. *Carte de învățatură* de Iuliu Vuia . 1 50 "
37. *Tabele de citire* de I. Vuia . 5 —

38. *Manual de gimnastică* de Ioan Prodan . 60 "
39. *Rugăciunile școlărilor, cântări bisericești* . 50 "

Lista aceasta e *obligătoare* în acel feliu, că nu este permis a pune în mâna elevilor alte manuale afară de cele consemnate, iar dintre manualele recomandate aci, învățătorul are să și aleagă, din unul ori altul obiect de învățământ, acel manual pe care-l află de cel mai potrivit pentru școala sa.

Se *interzice* întrebuințarea de manuale diferite, ori dela diferiți autori, din unul același obiect, în aceeași clasă.

Conducătorul oficiului parohial e îndatorat a da această consemnare învățătorului (ori învățătorilor și învățătoarelor, dacă sunt mai mulți) *numai decât pentru luare la cunoștință și co formare*. După ce și va fi făcut notițele necesare, consemnarea va trebui *subscrisă și restituită* Oficiului parohial pentru păstrare în arhiv*).

Consistorul rom. gr.-or. din Arad.

Poșta Administrațiunei.

D. G. în Semlac. Tipicul chemării Duhului sfânt să poate comandă dela Domnul George Papp arhivar consist. în Oradea-mare.

La tipografia diecezană se află spre vânzare cu prețul de 30 fil. + 5 fil pentru porto. „Regulament pentru procedura la alegeri de protoprezviter“

Dela tipografia diecezană să poate comandă cu prețul de 4 fil., coala din tipăriturile Atestate școlare tipărite în limba română; iar în limba română-maghiară coala cu 6 fil.

Concurs.

Pentru îndeplinirea parohiei de **cl. III Troaş**, prin aceasta se escrie concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu 2 odăi și culină; 2. Intravilanul de lângă casa parohială; 3. O grădiniță parohială; 4. O sesiune de pământ pe deal; 5. Ștolele uzuale; 6. Dreptul de pădure și izlaz, după pământ; 7. Întregirea dela stat, conform cvalificațiunii alesului; 8. Darea pământului o va solvi alesul.

Ceice dorese a ocupa postul acesta sunt avizați, ca recursurile lor, ajustate cu documentele prescise, să le subștearnă în termenul susindicat M. On. Oficiu protoprezvital în M. Radna, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Troaş, pentru ași arată desteritatea în cele rituale.

Troaş, la 29 Iunie (12 Iulie), 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Procopiu Givulescu, protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. rom. din **Troaş** prin aceasta se escrie concurs, cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

* Manualele consemnate mai sus se află la administrațiunea Tipografiei diecezane, de unde se pot procura, afară de „Tabelele de citire“ ale lui I. Vuia, cari se află numai la autor în N.-Komlós, (Torontál megye).

Emolumentele sunt: 1) În bani gata 500 cor.; 2) Jumătate sesiune de pământ pe deal; 3) 4 stângeni de lemne, diu cari se va încălzi și sala de învățământ; 4) Pentru conferințe 20 cor.; 5) Pentru scripturistică 10 cor.; 6) Pentru curatorat 10 cor.; 7) Cvarțir, cu două odăi și grădină; 8) Dreptul de pădure și izlaz, după pământ; 9) Darea după pădure și pământ o va solvi alesul.

Ceice voiesc a ocupa acest post prin aceasta să avizează ca recursule lor să le subștearnă — în termenul regulamentar — M. O. Oficiu protoprezviteral, ajustate cu documentele prescise, iar dâșii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Troaș, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Troaș, la 29 Iunie (12 Iulie) 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter.

—□—

1—3

În urma încuviințării Ven. Consistor orădan de sub Nr. 1345/B. 1907, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante de **clasa III-a Merag** din tractul Vașcoului, cu termen de alegere pe **15 August** v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) dela parohie: 1. Dela 60 numeri de casă câte una măsură de bucate, parte grâu, parte cucuruz; 2. Folosul alor patru jugere de pământ 20 cor; 3. Dela hotez câte una coroană, dela înmormântări mari 4—8 cor. dela înmormântări mici 2 cor. — peste tot socote stoaale ca 60 cor.; b) Dela stat întregire pentru preoții sub 8 clase 680 cor. iar pentru cei cu opt clase 1480 cor. Ceice au ecalificațiunea învățătorescă vor putea fi aplicați și ca învățători. De cvartir să va îngrijă cel ales.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ași prezentă rugările lor ajustate conform cerințelor și adresate comitetului parohial la subsemnatul în Segyest p. u. Rieny com. Bihor, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezentă la sf. biserică cu observarea Ș-lui 20 din regulamentul pentru parohii spre a-și arăta desteritatea în tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popovicu* adm. protopopesc, inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătorescă **Drăgănești** din tractul Vașcoului se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă pe lângă următoarele emolumente:

1. Dela comună: a) În bani, bucate, lemne și pământ 400 coroane, cvartir și grădină; 2. Dela stat 400 coroane și apoi la timpul său cvincvenalul tot dela stat.

Ceice dorese a recurge la acest post sunt poftiți ași trimite rugările ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial subsemnatului în Segyest u. p. Rieny, c. Bihor și a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare la s. biserică spre a se face cunoscut poporului.

În conțelegere cu: *Moise Popovicu*, adm. pprezviteral.

—□—

1—3

Pentru întregirea definitivă a posturilor de învățători la școalele confesionale gr. or. rom. din **Bunea-română** și din **Lăpușnic**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: 1., în *Bunea-română*: a) în bani gata 600 coroane; b) pentru lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ, 64 coroane; c) pentru conferințe 24 cor.; d) pentru scripturistică 16 cor. Pe lângă acestea locuință liberă cu supraedificate și cu grădină lângă ea de jumătate jugăr.

2., în *Lăpușnic*: a) în bani gata 600 cor.; b) 24 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ; c) pentru scripturistică 10 cor.; d) pentru conferințe 12 cor. Afară de acestea 1 coroană dela înmormântări, unde va fi poftit și locuință liberă cu supraedificate și cu grădină lângă ea.

Reflectanții la aceste posturi, au să-și aștearnă petițiile lor, intruate conform dispozițiilor legale și regulamentare în vigoare, comitetului parohial din parohia unde va reflectă, pe calea oficiului protoprezviteral gr. or. rom. din Belinț (Bélinecz, Temes-mege), în lăuntru acestui termen au să se prezenteze într'o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din respectiva parohie, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb*, protoprezviter.

—□—

1—3

Conform ordinațiunii Ven. Cons. eparh. gr. rom. orădan, de sub Nr. 1274 șc. 1907, în urmarea renunțării lui Corneliu Musca de postul învățătoresc, fiind dâșul ales și întărit de preot pe comuna Cumănești se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr. or. română din **Beliu**, cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 1) Cvarțir liber cu 2 chilii padimentate, culină, cuptoriște, grajd, colnă, coteț de porci, grădină de legume și în curte fântână; 2) Una grădină mare cu pomăt frumos — ultăi —, a cărei venit anual e pe lângă o grije bună 144 cor.; 3) jumătate sesiune pământ tot arător, a cărei venit curat e 400 cor.; 4) 5 și jumătate hect. grâu, care după computul alor 5 ani face à 12 cor. de tot 66 cor., și 5 și jumătate cucuruz à 10 cor., de tot 55 cor.; 5) 6 stângeni lemne de foc à 14 cor., de tot 84 cor., din care are a se încălzi și sala de învățământ. Bani gata a) dela credincioșii bisericei 48 cor.; b) interesele fondului școlar 142 cor.; c) ajutorul diecezan 100 cor., pe care fostul învățător Paul Gavrillette le-au primit, este speranță, că și alesul învățător il va primi, dacă își va implini oficiul său învățătoresc cu conșiozitate dovedind de rezultat laudabil; d) dela domeniul episc. rom. cath. orădan 62 cor., sub condițiunea, dacă cel ales va documentă succes bun și din limba maghiară. Venitul cantoral, dela înmormântări mari 2 cor., mici 80 fil. Alegândul învățător are să conducă cantoratul.

Competenții au să producă a) atestat de botez, b) testimoniu de ecalificațiune c) atestat de conduită dacă au fost în serviciu până acuma, au a se prezentă și la sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cant.

Urmează în supliment „Biserica și Școala“ Nr. 29.

Supliment la „Biserica și Școala“ Nr. 29.

Deci petițiunile lor astfel intrate adresate com. parohial să le susțeară P. O. D. Petru Serb pprezy. în F. Győrös u. p. Tenke cottul Bihor până în 8 zile ante de alegere. Contribuțiunea de stat are să o solvească cel ales. Aprobarea alegerii se va efeptui după expirarea unui an școlastic. Se obsearvă, că cei ce vor avea desteritatea de a conduce corul vocal vor fi preferiți.

Dat din ședința com. par. gr. or. rom. din Beliu finută la 17/30 Iunie 1907.

George Molnar
presedinte.

Niculae Popa
notar.

În conțelegere cu mine: *Petru Serb* protopop.

—□— 1—3

Pentru stațiunea învățătorească dela școala gr. or. română din **Sintelec**, ppiatul Orășii-mari, se eserie concurs cu termin de alegere pe **16/29 Aug.** 1907. Emolumentele sunt: 1) În bani numerari dela 95 numere de case à 4 cor., de tot 360 cor. 2) Dela 95 numere de case câte o jumătate măsură bucate 95 cor. 3) 16 jug. pământ arător și fânaț 60 cor. 4) Lemne de încălzit 50 cor. 5) Venitele cantorale 20 cor. Cortel cu intravilan, de tot 602 cor. Întregirea până la minimalul prescriș de lege se va acoperi prin ajutorul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ adresate comitetului parohial din Sintelec, să se trimită până la 14/27 August a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre a-și arătă desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea se alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea învățătorească dela școala gr. or. rom. din **Păușia** protopopiatul Orășii-mari, se eserie concurs cu termin de alegere pe **18/31 August** 1907. Emolumentele împreunate cu aceasta stațiune sunt: 600 cor., în bani, cortel cu grădină. Întregirea până la minimalul prescriș de lege să va acoperi prin ajutorul ce să va cere dela stat. Venitele cantorale uzitate. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ și adresate com. par. din Păușia, să se trimită până la 15/28 Aug. a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Păușia spre ași arătă desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala*, protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea învățătorească dela școala ort. rom. din **Chișlaz** protopopiatul Orășii-mari se eserie concurs cu termin de alegere pe **19 August (1 Septemvre)** 1907.

Emolumentele sunt: 1) 600 cor. în bani și venitele cantorale îndatinat. Întregirea până la minimalul prescriș de lege se va acoperi prin ajutorul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ și adresate com. parohial din Chișlaz, să se trimită până la 17/30 August a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre ași arătă desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se va pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore, la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala*, protopop insp. școl.

—□— 1—3

Se publică concurs pentru următoarele stațiuni învățătorești din protopopiatul Orășii-mari și anume:

1. *Stracoș*, cu termin de alegere pe 16/29 August a. c. Emolumentele sunt bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale.

2. *Bucuroae*, cu termin de alegere pe 17/30 August a. c. Emolumentele sunt: bani 600 cor., cvartir cu grădină și venitele cantorale.

3. *Cotigleti*, cu termin de alegere pe 17/30 August a. c. Emolumentele sunt: bani 600 cor., cvartir cu grădină de legumi și venitele cantorale.

4. *Spurcani* cu termin de alegere pe 20 August (2 Septemvre) a. c. Emolumentele sunt 600 cor. cortel cu grădină și venitele cantorale.

5. *Varviz*, cu termin de alegere pe 20 August (2 Septemvre) a. c. Emolumentele sunt: a) în bani 160 cor. b) 70 măsuru bucate 139 cor. c) pământ arător 3 jug. 40 cor. de tot 340 cor., cvartir cu grădină stolele cantorale.

6) *Bogeiu*, cu termin de alegere pe 21 August (3 Septemvre) a. c. Emolumentele sunt: 300 cor., în bani, cortel cu grădină și venitele cantorale.

7. *Chiribiș*, cu termin de alegere pe 21 August (3 Septemvre) a. c. Emolumentele sunt: bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale.

8. *Susturogi* cu termin de alegere pe 22 August (4 Septemvre) a. c., emolumentele sunt: în bani și clacă 108 cor.; dela 80 numere de case câte una mă-

sură bucate à 2 cor. 160 cor.; pământ arător și fânaș 7 jug. și competența de pășunat 48 cor.; 2 orgii de lemne aduse acasă 20 cor.; de tot 376 cor. Dările publice le vor suporta aleșii.

Dacă aceste stațiuni se vor îndeplini cu învățători evalificați, salariile se vor întregi conform legii la minimalul prescriș, prin ajutor dela stat, de unde se vor ezoperă și eventualele cvincvenale.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni sunt avizați ca recursele instruite conform §-ului 61 din Regulament adresate comitetelor parohiale respective să se trimită la subscrisul în Oradea-mare cel puțin cu trei zile înainte de ziua alegerii, având recurenții a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din comunele respective spre ași arăta desteritatea în cant și tipic.

Cvinqvenalele se vor pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceste școale despre primirea acestei condițiuni vor aveă să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Toma Pacală*, protopop insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți din **Valeamare**, pprezviteratul Peștesului, prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere pe **19 Aug. (1 Sept.)** 907.

Emolumente: 1) În bani gata reparațiati pe popor 171 cor. 2) Din cassa Ven. Consistor orădan 100 cor. 3) Păpușoi sfârmat, 6 cub. à 10 cor., tot 60 cor. 4) Păsulă 2 vici, à 4 cor., tot 8 cor. 5) Doisprezece metri de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ à 4 cor., tot 48 cor. 6) Pentru conducerea stranei în biserică 40 coroane în bani gata și 30 vici cucuruz, sfârmat, în valoare de 30 cor. 7) Întregirea dela stat, carea până acum eră 343 cor. 8) Pentru conducerea școalei de repetiție un onorar de 40 cor., din cassa comunală. Locuință cu 1 odăe corespunzătoare, bucatărie și pivniță, precum și grădină de legume. Toate venitele fac 840 cor. Alesul învățător, cum se invederează mai sus, este obligat a conduce strana în biserică, iar la alte funcțiuni, ca înmormântări cununii, feștării etc, conform uzului de pân'aci, va primi stola cuvenită.

Doritorii de a ocupa această stațiune, petițiile lor ajustate conform dispozițiilor statutare și regulamentare în vigoare adresate comitetului parohial din Valeamare, să le înainteze subscrisului protoprezviter în Mezôtelegd, până la 12/25 August 1907, având dânșii a se prezentă în sf. biserică din Valeamare spre a-și arăta desteritate în cant și tipic.

Comitetul parohial.

Alexandru Drimba,
preot, preș. com. par.

Nicolae Pautiș,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Muntean*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți din **Laz** se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 800 cor., și anume: dela parohie 1 În bani gata 200 cor.; 2. 2 șinice de bucate (jumătate grâu, jumătate cucuruz) în preț de 120 cor.; 3. Folosința a 16 jug. pământ în valoare de 200 cor.; 4. Pentru lemne la școală și învățător precum și pentru curatorat 96 cor.; 5. Pentru conferință 8 cor.; 6. Cvartir și grădină, iar 200 cor. sunt staverite ca ajutor dela stat. Alesul va fi deobligat a țineă regulat școală de repetiție, a conduce strana în biserică, având a cântă cu școlarii cântările liturgice și tot el va aveă a solvi dările publice, precum și echivalentul după pământul învățătoresc. Alesul numai după un an de serviciu va fi întărit definitiv.

Recurenții sunt poștiți a-și înainte recursele ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial în termenul de sus P. O. Oficiu pprese gr. or. rom. din Buttyin (Arad m.) având a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Laz spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezv. insp. școlar.

—□—

1—3

Cu provocăre la înaltul rescript conzistorial de sub Nr., 3666 din 21 Iunie (4 Iulie) a. c., prin aceasta să escrie concurs, cu termen de **30 zile**, pentru postul de capelan temporal din parohia de **clasa I Leucușești**, tractul Belințului.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1). jumătate din sesiunea parohială, după care alesul va purtă toate dările publice și ecvivalentul; 2). jumătate din toate venitele stolare; 3). jumătate din întregirea dotațiunii preoțesti ce o primește, sau o va primi în viitor parohul, din vistieria statului.

Aici să observă că capelanul ales încă este obligat a da parohului Constantin Roza jumătate din ajutoriul anual ce-l va primi dânsul dela stat.

Reflecții la acest post, cari trebuie să aibă evalificație pentru parohii de clasa I., au să-și aștearnă petițiile, instruate amăsurat dispozițiilor legale și regulamentare în vigoare, comitetului parohial din Leucușești, pe calea oficiului protoprezviteral gr. ort. rom. din Belinț (Bélincz, Temes-megye), în termenul concursului, tot în lăuntru acestui termen să se prezente într'o Duminecă sau într'o sârbătoare în sf. biserică din Leucușești, spre a-și arăta desteritatea în cântare și în oratorie, eventual în celebrare.

Capelanul e obligat a săvârși toate funcțiunile în și afară de biserică, precum și catihizarea la școalele noastre din parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Sârb*, protoprezviter

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător-cantor dela școala gr. ort. rom. din **Guravale** protoprezviteratul Hălmagiului) devenită în vacanță în urma abzicerii învățătoarei Rozalia Civarea se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata din cassa cult 260 cor. 2, Ajutorul de stat votat de înaltul Ministeriu de cult. și intr. la 40 August 1906 Nr.58.672 în suma

de 223 cor. 3. În naturale: 12 șinici cucuruz și 6 șinice grâu (prețuite în 156 cor. 4. Lemne de foc 12, Stângeni prețuite în 96 cor., din care este a se încălzi și sala de învățământ 5. Spese de conferințe inv. 16 cor. 7, venite cantonale cam 30 cor. 8, Cvartir liber cu grădină, 9. cvincvenalele prescise dela stat, la timpul său

Pentru aceste prestațiuni alegândul învățător va avea să provadă învățământul și la școala de repetiție și să catehizeze și să îndeplinească cantoratul în și afară de biserică.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursele lor ajustate cu toate documentele recerute în original și adresate comitetului paroh. din Guravale, să le subștearnă în termenul susindicat P. O. oficiu protoprezv. în Halmaj (Nagy-halmagy), totodată să se prezinte sub durata concursului în vre-o duminică ori sârbătoare în S. biserică din Guravale.

Din ședința com. par., din Guravale dela 11/24 Iunie 1907.

Ioan Furcaș
preot. preș. com. p

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

2—3

Pantru îndeplinirea definitivă a postului de învățător-cantor dela școala gr. ort. rom din **Ciungani** să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1 În bani gata dela Ciungani 360 cor, dela filia Căzănești 240 cor, de tot = 600 cor 2. Ajutorul de stat pentru întregirea salariului la suma recerută în art. de lege XXVII din 1907, se va cere la timpul său. 3. Lemne de foc în natură dela Ciungani, 4 stângeni dela Căzănești 2 stângeni din care are a se încălzi și școala; 4, cvartir liber și grădină; 5. Drept de pășunat pentru 6 capete vite; 6, spese de conferință 10 cor.

Pentru aceste prestațiuni alegândul va avea să provadă și cantoratul în și afară de biserică să catehizeze și să propună și în școala de repetiție.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați ca recursele lor instruate cu documentele prescise în original și adresate comitetului paroh., din Ciungani-Căzănești să le susștearnă în termenul susindicat P. O. oficiu protoprezviteral în Hălmajiu (Nagy-halmagy) având sub durata concursului a să prezentă în vre-o duminică ori sârbătoare în S. biserică din Ciungani și Căzănești: pentru de ași arată dexteritatea în cântare și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința com. par., din Ciungani dela 24 Iunie (7 Iulie) 1907.

Ioan Petrișor
preot. preș. com. paroh.

Grohotean Alexandru
not. adhoc.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătorești din tractul Beiuș se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Vărășeni-Copăceni*, cu salar de 600 cor., cu emolumentele computeate, lemne de foc și întregire dela stat.

2. *Răbăgani*, salar 600 cor., lemne, grădină de legumi, și întregire dela stat.

3. *B. Sămărtin*, 340 cor., cu toate emolumentele, lemne 10 metri și întregire.

4. *Săucani*, 240 cor. în bani, pământ prețuit în 50 cor. stole cantonale, 8 metri lemne, grădină, de tot 329 cor., și întregire dela stat.

5. *Ds. Forău*, 600 cor., grădină, stolele cantonale, lemne de foc și întregire dela stat.

Reflectanții au ași trimitte recurserile ajustate cu documentele recerute în termenul prescis la subscrisul.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Vasilie Papp*, protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională ort. română din comuna **F. Oșorheiu**, să escrie concurs cu termen de alegere pe **9/22 August 1907**

Emolumentele sunt: 1) Dela comuna bisericăescă 400 cor. în bani numerari, ear dela Veneratul Conzistor 200 cor., 2) Cortel cu grădină de legumi precum și stolele cantonale îndatinat dele funcțiunile obveninde. Întregirea până la minimalul prescis de lege se va acoperi prin ajutoriul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Dela recurenți să poștește ca recursele provăzute în senziul §-ului 60 din regulament și adresate com. paroh. din F Oșorheiu să le aștearnă oficiului protopopesc în Oradea Mare până la 7/20 August a. c, iar până la termenul de alegere a-să prezentă în vre-o Duminică ori sârbătoare în s-ta biserică de acolo spre ași arată dexteritatea în cant și tipic.

Cvincvenalul să pune în proiect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop, insp. școl.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. ort. română din **Apateul român** să escrie concurs cu termen de alegere pe **12/25 August 1907**.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) În bani gata 600 cor. 2) Stole: dela imormântări sub 7 ani 1 cor., dela 7 ani în sus 2 cor. dela maslu, feștani și liturgii private 60 fil., dela cununii 1 cor., 3) Pentru școala de repetiție și grădinărit va primi dela comuna politică câte 30 cor. 4) Pentru scripturiscă 10 cor. 5) Spese de conferință pentru fie-care caz câte 5 cor. 6) Cortele cu unachilie, culină și grădină de legumi. Întregirea până la minimalul prescis de lege se va acoperi prin ajutoriul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă și cantoratul fără altă remunerațiune.

Dela recurenți să poștește ca recursele lor provăzute în sensul §-ului 60 din regulament și adresate

com. paroh. din Apatoul rom. să le aștearnă oficiului protopopesc din Oradea mare până la 10/23 August a. c., iară până la terminul de alegere a se prezentă în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre ași arată desteritatea în cant și tipic.

Cviveenalul i-se pune alesului în prospect numai după un serviciu de 5 ani neintrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu : *Toma Pacala* protopop inspector școl.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor învățătoarești următoare, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

1. *Bontșii* cu venitele : a) în bani 424 cor. ; b) 16 șinice de bucate (jum. grâu, jumătate cucuruz) în valoare de 176 cor. ; c) pentru conferință 20 cor. ; d) scripturistică 6 cor. ; e) dela înmormântări mari unde va fi poftit 1 cor., la înmormântări mici 40 fil., pentru liturgie în zi de lucru 1 cor. ; f) lemne pentru sala de învățământ 4 st. ; g) cvartir cu grădină și supraedificate.

Cviveenalele se vor cere la timpul său dela stat. Cvartirul și celelalte beneficii până la 4 Septemvrie st. n. formează competiția văduvei.

2. *Revetiș-Cocioba*, cu venitele : a) în bani dela Revetiș 300 cor., dela Cocioba 60 cor. ; b) pentru lemne 48 cor. ; c) 10 șinice bucate în valoare de 110 cor. ; d) pământ estravilan în valoare de 60 cor. ; e) conferința 8 cor. ; f) scripturistica 4 cor. ; g) ajutorul dela stat 200 cor., staverit deja, de unde să vor cere și eventualele cviveenale ; h) cvartir și grădină în natură. Dările publice, după pământ le va suportă cel ales.

Dorișorii de a ocupa vre-un post sunt poftiți ași înaintă cu documentele prescise în Regulament petițiunea adresată comitetului par. concernent, pe calea oficiului ppsc gr. or. rom. din Buttyin (com. Arad) și a să prezentă în careva Duminică ori sârbătoare în s. biserică din parohia respectivă, spre ași arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu : *Ioan Georgia*, pprezv. insp. școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni vacante învățătoarești se publică concurs.

1. *Archisiu*, salaru în bani 330 cor., 12 șinice bucate grâu și cucuruz 108 cor. ; 4 jug., pământ arător sau bani 80 cor., 6 orgii lemne pentru învățător 84 cor., scripturistica 10 cor., conferința 6 cor., curățitul școalei 16 cor. Alegerea se va țineă în 6/19 Aug. a. c.

2. *Călăce*, dotațiunea în bani 600 cor. Alegerea va fi în 12/25 August a. c.

3. *Cărășeu*, cu salaru în bani 280 cor., 4 orgii lemne, 90 cor. 12 cubule bucate 120 cor. 3 jughere pământ 82 cor. Alegerea se va efeptui în 15/28 Aug. a. c.

4. *Ciuntahaz-Hodișel-Stoinești*, în bani 220 cor. 5 cubule bucate 250 cor. 8 stângini lemne 90 cor. 7 jug. pascălău 20 cor. 90 porții fân 18 cor. Alegerea se va săvârși în 7/20 August a. c.

5. *T. Cărănd*, în bani 232 cor. dela episcopatul latin condiționat 54 cor. 5 holde pământ 120 cor. 12 șinice bucate 120 cor. 8 orgii lemne 80 cor. Alegerea va fi în 6/19 August a. c.

6. *Crajoava*, în bani 300 cor. 4 jug. pământ 64 cor. 12 cubule bucate 120 cor. 8 orgii lemne 64 cor. Alegerea în 8/21 August a. c.

7. *Dumbrăvița de codru*, în bani 500 cor. Alegerea se va face în 16/29 August a. c.

8. *Groși-Barzești*, în bani 88 cor. dela episcopatul latin condiționat 20 cor. 15 1/2 cubule bucate 155 cor. 8 orgii lemne 60 cor. Alegerea va fi în 6/19 August a. c.

9. *Hășmași-Urviș*, dela Hășmași, bani 156 cor. pentru fân 26 cor. pentru 15 șinice bucate 140 cor. dela Urvișiu 40 cor. pentru 5 șinice bucate 40 cor. dela episcopatul latin condiționat 74 cor. lemne după trebuință. Alegerea în 6/19 August a. c.

10. *Mărăuși-Secaciu*, bani 222 cor. 8 orgii lemne 64 cor. 16 cubule bucate 160 cor. câte 1 litră păsulă 40 cor. câte 100 porții fân și pae 40 cor. dela episcopatul latin condiționat 60 cor. Alegerea va fi în 7/20 August a. c.

11. *Nermișin*, în bani 200 cor. Alegerea în 6/19 August a. c.

12. *Rohani*, salariu în bani 600 cor. Alegerea va fi în 16/29 August a. c.

13. *Suplac*, în bani 300 cor. 6 orgii lemne 60 cor. 12 cubule bucate 120 cor. Alegerea se va face în 15/28 August.

14. *Susag-Tălmăciu*, în bani 440 cor. 20 cubule bucate 200 cor. Alegerea se va săvârși în 12/25 Aug.

15. *Tăgădău* în bani 100 cor. 8 jug. pământ 160 cor. Alegerea în 7/20 August.

16. *B. Urviș*, în bani 500 cor. Alegerea se va țineă în 16/29 August.

Cătră aceste beneficii sunt a se compută și stolele cantonale indatinat cu locuințe acomodate și grădini de legume. Salarele cu cviveenalele se vor întregi dela stat. Din lemnele primite se vor încălzi și salele de învățământ.

Reflectanții, în cutare Duminică ori sârbătoare au a se prezentă la sf. biserici din comunele unde voesc a competă, iar recursese cu declarațiunile că de când își formează pretenziuni la cviveenalii, până cu 8 zile înainte de alegere au a le înaintă la subscrisul în F. Györös.

Pentru comitetele parohiale : *Petru Serb*, protopop.

—□—

2—3

Pentru întregirea definitivă a vacantelor posturi învățătoarești dela școalele confesionale gr. or. rom. 1 din **Babșa** și 2 din **Paniova**, ambele în tractul Belințului, să escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu postul din Babșa sunt: 1.) În bani gata 340 coroane; 2.) În naturalii 30 Hett. parte grâu, parte cucuruz, toate în preț de 275 cor.; 3.) 3 jugere pământ, în preț de 90 coroane; 4.) 24 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ 144 coroane; 5.) Pentru conferință 20 cor. și 6.) Pentru paușal de scris 20 coroane. Mai capătă dela fiecare înmormântare, la care este poftit, câte 40 fileri.

Afară de acestea are cvartir liber cu 2 odăi, bucătărie, cămară și intravilan lângă locuință; iar cele împreunate cu postul din Paniova: 1.) În bani gata 154 cor.; 2.) În naturalii: 22 metri grâu și 22 metri cucuruz, în preț de 264 cor.; 3.) 5 jugăre pământ, jumătate arător, jumătate fâneață, în preț de 172 coroane 50 fileri; 4.) Pentru lemne, din cari e a să încălzi sala de învățământ, 80 coroane; 5.) Pentru conferință 20 coroane și 6.) Pentru paușal de scris 10 coroane.

Mai capătă dela fiecare înmormântare de prunci până la 8 ani 40 fil., și dela 8 ani în sus 60 fil., apoi maslu, parastas și sfințire de casă, câte 40 fil., să înțelege dela toate acestia numai dacă e poftit.

Afară de acestea are cvartir liber, cu 2 chilii, bucatărie, (cămară) supraedificate și grădină lângă școală.

Reflectanții la aceste posturi au să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din parohia respectivă, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

În amândouă locurile, darea și sarcinile publice peste tot, după intravilane și după pământurile învățătoarești, au să le poarte învățătorii aleși.

La Babșa vor fi preferiți cei cu pregătiri mai înalte și mai deprinși în muzica vocală; iar dela cel dela Paniova să poștește să învețe pe elevii toate cântările bisericești.

Servicii cantonale sunt datorii în ambe locurile să facă, fără a cere nici un onorariu.

Petițiile concursuale, instruate conform legilor în vigoare, să aștern respectivelor comitete parohiale, pe calea oficiului protopezbiteral gr. ort. român din Belinț (Bélincz, Temes megye) în termenul fixat.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb*, protoprezviter

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din comuna **Botean**, tractul Peșteș, se deschide concurs cu termen de alegere pe **29 Iulie (11 August) 1907**. Emolumente: dela comuna bisericească 400 cor. restul conform legii, dela stat. Com. par. — 2. Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Tilecuș**, tractul Peșteș, se deschide concurs cu termen de alegere pe **1/14 August 1907**. Emolumente: 1. În bani gata 480 cor. 2. 10 jugh. pământ, prețuit în 120 cor., la caz dacă alesului nu iar trebui pământul, comuna bisericească să obligă a-i restitui suma de 120 cor., în bani gata. 3. Locuință liberă, la școală. Aleșii acestor comune vor trebui să conducă și cantoratul, — în Botean după usul de până aci; iar în Tilecuș pe lângă următorul stolariu: dela înmormântări mari câte 1 cor., dela una mică 40 fil., dela cununie 1 cor., dela sfințirea apei la casă privată 20 fil., dela liturgie privată 1 coroană. Doritorii de a ocupa aceste posturi

sunt avizați a-și trimite documentele recerute de evaluare, adresate comitetelor parohiale respective, subscrisului protoprezviter până la 22 Iulie (4 Aug.) 1907 având a se prezenta la sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protoprezv. inspector școlar

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești **Chișcou** cu filiile **Măgura** și **Valeneagră de sus** din protoprezbiteratul Vașcoului, prin acesta să publică concurs cu termen de alegere pe 5/18 Aug. a. c. oarele 10 a. m.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt: în 6 ani 200 cor.; 10 cubule bucate a 12 cor.; 10 stângini de lemne de foc, 7 stângini pentru învățător a 16 cor. stânginul, iar 3 stângini pentru încălzitul salei de învățământ, 250 porțiuni fân a 48 fil., 250 fuioare a 20 fileri. —

Cei ce doresc a reflecta la aceasta stațiune sunt poftiți a-și pregăti rugărilor conform §-lui 61 din regulamentul pentru organizarea învățământului în școlile populare și acelea adresate comitetului parohial ale înaintă administratorului protoprezbiteral Moise Popoviciu în Segest p. u. Riény, c. Bihor. iar înainte de alegere a se prezenta la s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Moise Popoviciu*, adm. ppsc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești din **Miersig**, ppresb. Tinca, cu termen de alegere pe 6/19 August 1907.

Dotățiunea: 1. Cvatir foarte bun cu 2. chilii, cuină, cămară, grajd și grădină. 2. Bani gata 256, cor. 3. Pentru lemne, din cari să va învălzi și sala de învățământ, în bani 110. cor. 4. Bucate 12. cubule, prețuite în bani 120. cor. 5. Un teritor de 8 jug. catastrale pământ arător, prețuit în 120 cor., 6. O căpiță de fân dela comună 30. cor. 7. Competință de pășune și pădure 8/458.

Alesul va avea să provadă cantoratul precum și instruirea școlii de repetițiune fără alta remunerațiune. Cvincvenalul îl va primi numai după 5 ani de serviciu prestat în parohie, iar pentru urcarea salarului până la 800 cor., i-să pune în prospect un ajutor de 200., cor., dela Înaltul Ministeriu.

Cei ce doresc să ocupe aceasta stațiune, sunt poftiți ca recursele ajustate cu documentele prescise, adresate comitetului parohial din Miersig, să le aștearnă P. O. oficiu ppresbiteral în Mėhkerék, iar în restimpul concursului să se prezenteze în sf. biserică din Miersig, pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Miersig 17/30. Iunie 1907.

George Dudulescu
pres. com. par.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de **clasa III-a** vacantă din **Monoroștia**, prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Casa parohială cu supraedificiile, de a căror bunăstare se va îngriji comuna bisericească. 2. Sesiunea parohială, parte arătoare, parte fânaț. 3. Stolele uzuale. 4. Întregirea dela stat, conform evaluării alesului.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, ca recursurile lor, ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului par. din Monoroștia, să le susțină Mult On. Oficiu prozoviteral din M. Radna, și să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Monoroștia, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Monoroștia, la 24 Iunie (7 Iulie) 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter.

—□—

3—3

Pe baza rezoluției Venerabilului Consistor dtto 1/14 Iunie 1907 N-rul 2896/907 prin aceasta se re-pește concursul publicat în N-rii 14—16 ai organului dieezan „Biserica și Școala“ din a. c. pentru îndeplinirea parohiei **a doua** din **Bucovăț**, (pprezv. Timișorii) provăzută până acum prin parohul Cornel Gherga, care parohie începe dela N-rul cășii 1 și continuă până inclusive cu N-rul 92, în stânga drumului ce duce la Moșnița, pe lângă aceleași condițiuni de beneficiare și de recurgere, admitându-se la candidare și reflectanți cu evaluarea pentru parohii de clasa a doua.

Comitetul parohial.

Cu consenzul protoprezviterului: *Dr. Traian Putici*.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești dela școala gr. or. rom. din **Pârnești**, protoprezv. M. Radna, prin aceasta se escrie concurs, cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele încopciate cu acest post sunt: 1. În bani gata 200 cor. 2. În naturale: 5 șinici de grâu, 5 șinici de cucuruz, 20 măji de fân și 48 cară de lemne, din cari e a să încălzi și sala de învățământ. 3. 1/2 sesiune de pământ de deal pentru sămănătură și erbărit. 4. Cvarțir liber și grajd pentru vite, cu grădina de legume. 5. Pentru conferința învățătorească 20 cor. 6. Famulația 10 cor. 7. Dela înmormântări, unde va fi chemat, dela cele mari 80 fil., dela cele mici 40 fil., și dela cele cu liturgie 2 cor.

Alesul învățător să indatorează: cantul și școala de repetiție a le prevedeă fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ca recursurile lor provăzute în senzul §-lui 60 din „Reg.“ și adresate comitetului parohial din Pârnești să le susțină, în terminul sus indicat Prea Onor. Oficiu prozoviteral în M. Radna; iar până la acel termen să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică de aici, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Fârnești, la 4 Iunie 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătorec din **Foneu**, protoprezviteratul Tinca cu termen de alegere pe **6/19 Aug. 907** pe lângă următoarele emolumente: 1. În bani gata 400 cor. 2. 4 fertale de lemne din care se va încălzi și școala. 3. Pământul învățătorec în preț de 30 cor., pentru învățător evalueat se va cere ajutor dela stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor. cât și pentru cvinvenalul trebuincios.

Reflectanții au să se prezenteze în comună pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursurile lor instruate conform regulamentului adresate comitetului parohial au să le susțină subscrierului protopop până în ziua 4/17 Aug. a. c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătorec cantoral din **Sititelec** cu termen de alegere pe **6/19 Aug. 1907** a. c. pe lângă următorul salar dela comuna bisericească:

1., bani gata 320 cor. 2., 13³/₄ jugăre catrastale pământ ori bani 40 cor. 3., dela comuna politică pentru lemne 36 cor. din care se va încălzi și școala 4., stolele cantorale, și 5., cvarțir liber. Pentru învățătorul evalueat se va cere întregirea salarului la 800 cor. și cvinvenal dela stat. Dările publice are să le slovească învățătorul.

Reflectanții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, ear recursurile lor adresate comitetului parohial să le susțină subscrierului protopop până la 4/17 Aug. a. c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* prozoviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătorești din protoprezviteratul Tinca:

1. *Hodiș*, salar dela comună bisericească 400 cor. cvarțir liber și stolele cantorale.

2. *Forosig*, dela comuna bisericească 400 cor., cvarțir liber și stolele cantorale.

3. *Valea-mare*, dela comuna bisericească 120 cor. bani numerari, 0 holde de pământ arător, pentru lemne din care se va încălzi și școala 20 cor., pentru conferințe 4 cor., cvarțir liber, care tot prețuite în bani face suma de 193 cor. Terminal de alegere se defige în toate 3 comunele pe ziua de **7/20 August 1907**. În toate comunele pentru învățătorii evalueați se vor pune la cale rugări pentru ajutor de stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor., cât și pentru cvinvenal trebuincios. Având în vedere că în aceste comune de prezinte nu sunt preoți, se recomandă a recurge atari indivizi cari sunt și preoți și învățătorii evalueați, pestrecând în fiecare parohie întregirea dotațiunii preoțești dela stat peste 700 cor., pentru candidații fără VIII clase.

Reflectanții la vre-un post, recursurile lor instruate conform legii și adresate respectivului comitet parohial au să le susțină subscrierului protopop până în ziua

de 4/17 August a. c. iar în parohie are să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetele parohiale

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Prin pensionare devenind vacant postul de învățător dela clasele: IV, V și VI de băieți din comuna **Toracul-mic**, (Comitatul Torontal) prin aceasta să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: Salar fundamental în bani 800 cor., pentru conferințele învățătorești la care participă anualminte 30 cor., cvartir constător din două chilii, antișambră, cuină și cămară, precum și grădină de legume. Pentru încălzirea salei de învățământ să îngrijește comuna bisericească. Dela recurenți să pretinde, ca pe lângă cvalificațiunea învățătorească să aibă 4 clase medii, iar la caz dacă nu vor recurge de acestia, să admit recurenți și cu mai puține clase medii. Alegândul învățător are drept la cvinevenal la cinci ani după intrarea în serviciu, despre ce să pretinde a-și alătură la recurse, că primește această condițiune. Recursele instruite cu toate documentele prescise de lege și adresate comitetului parohial au să se aștearnă Prea On. Domn Paul Miulescu protopop și inspector școlar în Comloșul-mare (Nagy-kömlös, Torontál). Iar până la alegere are să se prezinte în sfânta biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută la 11/24 Iunie 1907.

Georgiu Lupșa
preot. preș. com. par.

Dămian Tărlaiu
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter, inspetor școlar

—□—

3 3

Pentru întregirea vacantelor posturi învățătorești din **Checheș, Ficătar și Pădurani**, tractul Belințului, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

1. *Checheș*: a) în bani gata 600 cor.; b) locuință liberă, cu 2 chilii, grajd și intravilan lângă școală, c) 32 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ; d) scripturistica 10 cor., și e) conferința respective adunarea generală, 12 cor.

2. *Ficătar*: a) în bani gata 388 cor.; b) 2 jug. pământ estravilan socotit în bani 100 cor.; c) 6 măji metrice grâu socotit în bani 72 cor. și 6 mm. cucuruz, socotit cu 48 cor.; d) 22 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ, socotite în bani 88 cor.; e) pentru conferință, resp. adunare generală 10 cor.; f) pentru scripturistica 10 cor.; g) locuință liberă cu grajd și grădină de un jugăr.

3. *Pădurani*: a) în bani gata 210 cor.; b) întregire dela stat 94 coroane; c) pentru lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ 64 coroane; d) 2 jugăre pământ-livadă socotite în bani 40 cor.; e) jumătate jugăr de grădină afară de sat, socotită în bani 30 cor.; f) 35 speni grâu, socotit în bani 52 cor. 50

fil; g) 70 speni cucuruz, în bani 70 cor.; h) pentru conferință, resp. adunarea generală, 20 cor.; i) scripturistica 10 cor.

Afară de acestea, locuință liberă, cu supraedificate și cu grădina de $\frac{1}{2}$ jugăr, lângă școală, apoi dela înmormântări cu liturgie 80 fil., și fără liturgie 40 fil., unde e poftit.

Să observă că sarcinile publice, atât după intra, cât și după estravilane. le supoartă aleșii învățători.

Reflectanții la aceste posturi au să-și aștearnă petițiile lor concursuale, instruate cu documentele regulamentare, comitetelor parohiale respective, pe calea oficiului pprezv. din Belinț (Bélincz, Temes-megye), în termenul concursual, având tot în lăuntrul acestui termen, a se prezentă într'o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din comuna unde reflectează, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

La Ficătar se va preferi cel care va produce document, că este capabil a dirigia cor.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. română din **Tinca**, pprezv. Tinca cu termen de alegere pe **7/20 August 1907**, pe lângă următorul salar: 1. În bani gata 231 cor. 50 fil. în naturale 100 cor. de tot 331 cor. 50 fil. 2. Cvatir liber foarte acomodat. Alesul va fi totodată și cantor, pentru-ce va beneficia stolele cantorale.

Reflectanții au să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică din loc, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, iar recursurile adresate comitetului parohial, să le subștearnă subscrisului pprezviter în Méhkerék până în 4 17 August a. c.

În conțelegere cu: *Nicolae Roxin* protoprezviter gr.-or.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. or. rom. din **O. Gepiș** se escrie concurs cu termen de alegere pe ziua **6/19 August 1907**.

Dotățiunea învățătorească constă: 1. Bani gata 380 coroane. 2. Bucate sfărmate jumătate grâu jumătate cucuruz 20 cubule à 10 cor. 200 cor. 3. 16 metri de lemne crepate de cer din cari se va încălzi și sala de învățământ 56 cor. 4. Pentru scripturistica 10 cor. 5. Pentru conferință dacă va participă 10 cor.

Afară de acestea locuință foarte acomodată cu trei chilii și grădină de legume de 800 □. Învățătorul ales va servi și ca cantor; stolele cantorale vor fi dela mort mare 1 cor., dela mort mic 40 fileri; dela masluri 80 fileri; dela liturgie 40 fileri.

Pentru complectarea salarului la 800 cor. se va cere ajutor dela stat. Alesul va fi întărit numai după un an de probă. Dela ales se va cere introducerea și ținerea regulată a școalei de repetițiune.

Cei ce doresc se competeze la acest post sunt poftiți ca recursele lor provăzute cu documentele de lipsă, adresate comitetului parohial din O. Gepiș, să le trimită Prea On. Of. ppopesc din Micherechiu (Méhkerék); iar concurentul se deobligă ca în vre-o Duminecă ori sârbătoare să se prezenteze în biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat din ședința com. par. din O. Gepiș ținută la 17/30 Iunie 1907.

Ioan Pater,
not. subst.

Martian Andru,
preș. com. par.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu ordinațiunea Ven. Consistor diecezan din Caransebeș de dtto 12/III a. c. Nr. 729 B. comuna bisericească ortodoxă română **Uzdin** (Torontál Ozora) comitatul Torontál escrie prin aceasta concurs de licitațiune minuendă pentru repararea și pictarea sf. Biserici, nu altcum și pentru îngrădirea ocolului, avliei, curții sf. biserici cu grajd din fer bătut cu prețul exclamării stipulat de 27 mii coroane.

Se observă că lucrările acestea pot fi împărțite după natura lor, în trei categorii. — Și în caz dacă nu s'ar afla întreprinzători, cari ar primi lucrările acestea în gremiu — se va ținea licitațiune minuendă separată pentru fiecare ramur de lucrări.

În cazul acesta pentru :

1., repararea s. biserici, facerea bazei gardului de fer și facerea ferestrelor noi să stăverește prețul de exclamare în suma de 11 mii coroane;

2., pentru pictarea, reparaturile recerute la sculptura templei și pentru auritura și văpsirea scaunelor suma de 7 mii coroane;

3., ear pentru facerea gardului de fer și așezarea lui pe și în fundamentul zidit suma de 9 mii coroane.

Licitațiunea se va ținea în comuna Uzdin (Torontál Ozora) la 11 ore a. m. în ziua de **29 Iulie (11 August) 1907** în locul destinat de comitetul parohial.

Planurile și specificațiunile, nu altcum și condițiunile se pot vedea ori și când în orele oficioase la oficiul parohial din loc.

Reflectanții cari doresc a participa la aceasta licitațiune sunt poftiți a se prezenta la locul și ziua amintită în comuna Uzdin (Tor. Ozora), când totodată vor avea a depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile pot însă înainta și oferte în scris, sub plic oficiului parohial provăzute cu vadiul prescris.

Uzdin (Tor. Ozora) din ședința comitetului parohial ținută în 24 Iunie st. v. 1907.

Onoriu Conopan.
paroh, preș. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Trifon Miclea* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru economi!

„Peronospin“ mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor. Nedeasămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospin“-ul, decât peatra vânăta. Cu „Peronospin“-ul stropind via, 1 hectolitr vine la 50 fil., pe când cu peatra vânăta 1 cor. 60 fil. fiind peatra vânăta astăzi foarte scumpă. Ca fieștecare proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul „Peronospin“ dau favorul acela că deja la comande de 8 pachete trimit francat. Prin întrebuițarea „Peronospin“-ului. via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vânăte, nu să ajung aceste rezultate, — Pravul de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. „Peronospin“-ul ie deja de 6 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 60 fileri. — Revanzătorii, comercianții capătă rabaf corespunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. Prețul 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, gămile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor licheruri. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă și pentru rachiu de prune, șliboviția, borovicka, de drojde, de bucate și altele.

Toate aceste se capătă la :

➤ **Cornel Demeter, apotecar în Szászváros,** ➤

Piața școalei nr. 46.

9—10

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață“
pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

➤ Premii eftine. Condiții de asigurare favorabile. ➤

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duiel și sinucidere după 5 ani.
Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000.000 cor. | Averele institutului 31.000.000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă :

==== **Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric** =====

Lerchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).

(7)